

Stárkovský zpravodaj

Číslo 1

Ročník 2020

SLOVO STAROSTY

Vážení občané, když jsem před časem plánoval články do nového Stárkovského zpravodaje, ani v nejmenším jsem nepočítal s tímto, kterým vás právě oslovuji. Uběhlo jen několik dní a byli jsme nuceni většinu aktivit v obci a na městském úřadě přizpůsobit, včetně posunutí termínu vydání nového zpravodaje, aktuálnímu dění a soustředit se na jedinou, historicky neznámou situaci, která nás všechny nyní obklopuje, kterou prožíváme a o které jsme každodenně informováni ze všech sdělovacích prostředků. Je složité nešířit obavy a přitom věc nikterak nezlehčovat. Proto jsme i my byli nuceni přijmout veškerá opatření, která postupně vláda ČR, Bezpečnostní rada státu a následně krizový štáb nařizují. Uzavřeli jsme základní a mateřskou školu, knihovnu, společenská zařízení a omezili úřední hodiny městského úřadu, posunuli termíny úhrady poplatků. Museli jsme přerušit přípravné práce na tradiční Slet čarodějnic nebo Den Země. Také jsme nabídli pomoc a služby našim seniorům a budeme i nadále dle aktuální situace a potřeb připraveni pomáhat tam, kde bude třeba. Přes tato slova, která ve mně vyvolávají úzkost, bych vám všem chtěl popřát nejen to nejdůležitější co člověk má, zdraví, ale také co největší trpělivost

se současným stavem a zodpovědnost, kterou musíme nyní všichni prokazovat s ohledem sami na sebe, svou rodinu, sousedy, známé, děti, seniory. Pro Stárkov se jedná zvláště o přizpůsobení finančních možností města vlivem snížení tzv. daňových příjmů pro obec. Výhledové ponížení našeho rozpočtu na příjmové stránce o více než 2,5 milionu korun bude značným zásahem do plánovaných investic. Na tenkém ledě, na kterém se nyní pohybují všechny obce České republiky, bude třeba našlapovat opatrně s předpokladem co nejmenšího dopadu na život v obci. Na jednání zastupitelstva v dubnu tohoto roku jsme vytvořili milionovou rezervu odložením některých investic a plánů, které jsme cítili jako nepotřebné realizovat v letošním roce. Každopádně se nejedná o jejich uložení někde na dno šuplíku, ale zvážení jejich realizace dle aktuálního stavu finančních prostředků. Na konci loňského roku jsme požádali o dotaci na výstavbu víceúčelového hřiště u základní školy pro veřejnost a potřebu výuky ve škole. Podařilo se. Máme podepsanou smlouvu o poskytnutí dotace na 1,255 milionu korun. Doufám, že i tato stavba bude přínosem ke zkvalitnění vašeho volnočasového vyžití. Závěrem mi dovoluji popřát Vám všem krásné prosluněné léto a snad se brzy sejdem na stárkovských akcích.

Petr Urban

Červenec 2020

OBSAH:

Slovo starosty	str. 1
Krátce	str. 2
Minirozhovory	str. 4
Spolky	str. 5
Rozhovor	str. 6
MAS Stolové hory	str. 8
ZŠ a MŠ Stárkov	str. 9
Malé zamýšlení	str. 10
Historie	str. 11
A nakonec	str. 12

Nejbližší akce

26. září - Katovská 30

- tradiční pochod
- vepřové a zvěřinové hody
- tradiční zábava

Svozy odpadu

6. 8.
20. 8.
3. 9.
17. 9.

Marius Pedersen

KRÁTCE

Prezentace - strategický plán

Ve středu 27. listopadu 2019 prezentovali naši spolupracovníci výsledky z dotazníkového šetření pro tvorbu strategického plánu města Stárkova.

Rozsvícení vánočního stromu

V sobotu 30. listopadu 2019 se poprvé konalo rozsvícení vánočního stromu. Na náměstí se sešla spousta lidí, které přilákala sváteční nálada začínajícího adventu. Po několika koledách měl sváteční projev pan starosta a po něm zahrál Divadelní soubor Medvěd Stárkov oblíbeného Mrazíka, který se v jejich divadelním provedení všem líbil. Nakonec jsme se dočkali rozsvícení vánočního stromu.

Mikulášská nadílka

V sobotu 7. prosince 2019 se konala tradiční mikulášská nadílka. Sraz byl před radnicí v 17 hodin. Nejprve zazpívaly děti z mateřské školy pod vedením paní učitelky. A pak se otevřelo peklo ve sklepě stárkovské radnice. Kdo prošel peklem a Lucifer ho pustil zpět na povrch, mohl jít ještě za Mikulášem do kina pro balíček. V kině probíhalo mikulášské veselí, děti recitovaly básničky, které se pro tuto příležitost naučily. Na mikulášskou nadílku navázala mikulášská zábava pro dospělé.

Betlémské světlo

V neděli 22. prosince 2019 se konalo tradiční rozdávání

Betlémského světla. Akce se konala od 19:30 hodin ve stárkovském kostele. Nejprve se zpívala úvodní trojice

koled, poté měl sváteční slovo pan farář Jirásek. Po další sérii koled k přítomným promluvili Skauti z Velkého Poříčí. Vedoucí i mladší Skauti pronesli sváteční, vážná i vtipná prohlášení o Betlémském světle. A pak za zpěvu „Narodil se Kristus Pán . . .“ začali rozdávat Betlémské světlo všem, kdo si přinesli lampičku nebo svíčku. Místostarosta

Tři Králové

V sobotu 4. ledna 2020 odpoledne chodili Stárkovem i přilehlými částmi skupinky Tři Králové. V letošním roce chodili čtyři skupiny. První pod vedením paní učitelky Komárové koledovala na náměstí a v nejbližším okolí. Druhá skupina, kterou vedl pan místostarosta Šedivý s pomocí paní Linhartové, prošla okraje Stárkova. Další dvě skupiny tvořili z větší části členové Divadelního souboru Medvěd Stárkov. První část souboru – třetí skupina koledovala v Bystrém a Chlívčích. Druhá část souboru – čtvrtá skupina koledovala v Horním Dřevíči a Vápence. Celková vybraná částka byla 27 426 Kč. O potřebné převozy skupinek se staral pan starosta.

KRÁTCE**Čarodějnice 2020**

V letošním roce se po více než dvaceti letech nekonaly čarodějnice. Těšíme se na vás příští rok.

Májka 2020

Ve čtvrtek 30. dubna byla na stárkovském náměstí postavena Májka. Opatření proti nemoci covid-19 se zmírnila, tak mohli stavět více než dva lidé.

Stavbu zajistil Myslivecký spolek Háj Stárkov.

Vybraná usnesení zastupitelstva města**Zastupitelstvo města schválilo:**

Rozpočet města na rok 2020 následovně:

Celkové příjmy rozpočtu ve výši 16 679 418,13 Kč. Financování ve výši 1 125 449,00 Kč prostředky z minulých let - 889 016,00 Kč splátka úvěrů a půjčky SFŽP. Celkové zdroje ve výši **16 915 851,13** Kč. Běžné výdaje ve výši 11 075 149,55 Kč Kapitálové výdaje ve výši 5 840 701,58 Kč. Celkové výdaje ve výši **16 915 851,13** Kč.

Nájemní smlouvu na nebytový prostor v I. nadzemním podlaží radnice o celkové výměře 29,29 m² za cenu 10000 Kč/rok.

Vydání obecně závazné vyhlášky města č. 2/2019 o místním poplatku z pobytu s platností od 1. 1. 2020.

Vydání obecně závazné vyhlášky města č. 3/2019 o místním poplatku ze psů s platností od 1. 1. 2020.

Podání žádosti do dotačního titulu Podpora obnovy sportovní infrastruktury z Ministerstva pro místní rozvoj o dotaci na výstavbu víceúčelového hřiště u ZŠ.

Výši vodného a stočného pro rok 2020 - Cena vodného činí 37,- bez DPH/m³ a cena stočného 33,04 bez DPH/m³. Prodej pozemku p. č. 427/7 a 427/4 v k. ú. Stárkov.

Vydání nařízení obce č. 1/2020 o zákazu podomního a pochůzkového prodeje.

Vydalo Územní plán Stárkov formou opatření obecné povahy.

Dodání ochranných roušek během počátku krizového stavu.

Sběrný Dvůr Stárkov

V polovině března započala výstavba sběrného dvora v celkovém objemu finančních prostředků 4.283.178,33 Kč. Pro lepší představu o tomto projektu přikládám odpovědi na pár základních otázek:

1) Anotace projektu

Předmětem projektu je vybudování a vybavení sběrného dvora ve Stárkově, který bude sloužit pouze pro potřeby obyvatel města a jeho místních částí, obce samotné a od původců odpadu, kteří jsou (budou) na základě písemné smlouvy zapojeni do systému obce dle zákona o odpadech. Na sběrný dvůr nebude možno přijímat odpad od právnických osob a odpad pocházející z podnikatelské činnosti fyzických osob.

2) Jaký problém projekt řeší?

Projekt přispívá k řešení celkem tří problémů odpadového hospodářství. Jsou jimi nízká úroveň recyklace, nedostačující odklon biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) od skládkování a vysoký podíl skládkování komunálních odpadů.

3) Jaké jsou příčiny problému?

Malé možnosti při separaci využitelných složek komunálních odpadů od občanů města.

4) Co je cílem projektu?

Zvýšit podíl separace komunálních odpadů (včetně BRKO) a následného materiálového využití těchto odpadů, jehož důsledkem bude omezení odpadů ukládaných na skládky.

5) Jaká změna nebo změny jsou v důsledku realizace očekávány?

Realizací projektu se zvýší občanům města a místních částí možnosti při soustředování jimi vyprodukovaných odpadů do určených nádob průběžně během celého roku a ne jen v určených termínech, čímž se zvýší množství separovaného odpadu. Tento separovaný odpad se bude z převážné části následně materiálově využívat a tím dojde k výraznému snížení ukládaných odpadů na skládky a úspora finančních prostředků za uložení komunálního odpadu.

6) Jaké aktivity budou realizovány?

Hlavním účelem této stavby je sběr, předúprava a shromažďování vybraných druhů odpadů. Jedná se zejména o papír, plasty, nápojové kartony, kovy, barevné a bílé sklo, biologicky rozložitelný odpad (BRO), objemný odpad, pneumatiky, použitý elektromateriál, nebezpečné složky komunálního odpadu, stavební suť bez hořlavých složek, masivní dřevo apod.

Starosta

Zubní lékař ve Stárkově

Po spoustě let končí vzhledem k rostoucím požadavkům na vybavení stomatologické ordinace zubní lékař ve Stárkově. Město nemá finanční prostředky na rekonstrukci ordinace, jednalo by se o statisíce korun.

Pacienti, kteří do místní ordinace docházeli, jsou nadále hlášeni u MUDr. Petra Houšťky a mohou navštívit ordinaci v Machově, příp. v Broumově. (mobil 602 333 466).

Místostarosta

MINIROZHOVORY

Pavel Hurdálek

Jak vzniknul Kat band?

Všechno to spustil Fred (Heinzl). Když ještě na radnici fungovala pivnice Tunel, občas se tam pořádala soutěž Do-re-mi, to bylo podle takové soutěže v televizi. Fred tam brával i klávesy a každý kdo chtěl, tak si mohl něco zazpívat a tuším, že snad i něco vyhrát. Jednou jsem tam takhle z legrace něco zpíval a on za mnou přišel a říká: „Človče, umíš dobře zpívat, tak dáme dohromady nějakou kapelu, ne?“ My jsme se spolu v tu dobu ještě ani neznali. Do toho se přidal i můj syn Pavel, který tehdy chodil myslím do osmé třídy a hrál na basu. Na podzim 2002 jsme začali zkoušet a první vystoupení jsme měli na Čarodějnicích o rok později, a to se setkalo s úspěchem. Letos už tedy slavíme 18 let.

Jak jste se dostal k hudbě a zpěvu?

Ve druhé třídě jsem začal chodit do hudebky na klavír. To trvalo asi rok nebo dva a pak jsem přešel na trumpetu. Od patnácti let jsem nastoupil do hudební skupiny Gradace do Radvanic, kde hrál na bicí i můj bratr. Otec hrál v kostele na varhany, k tomu ještě navíc na bicí a saxofon a můj strýc hrál na saxofon taky, takže jsme společně dělali nějaké besídky, nebo když se například slavil MDŽ. Dalo by se říct, že muzika mě provází celý život.

Kde všude jste s Kat bandem hráli?

Různě po našem regionu, pak jsme hráli i v Polsku v partnerském městě Stárkova Gluszyca. Ale dalo by se říct, že hodně okolo Broumova, jeden čas jsme jezdili i na motorářské srazy. Tradičně pak Velký Dřevíč, pár soukromých akcí jako narozeniny a podobně a samozřejmě všechny ty stárkovské akce.

Zkoušíte ještě?

Musíme zkoušet, protože k nám před nějakým časem přišli noví členové a bylo potřeba se v nové sestavě naučit všechny skladby. Fred už v současné době dělá někdy i bubeníka v Nanovoru, takže ten se učí těch skladeb ještě víc.

Jak se rozhodujete pro výběr písní?

To je složitější. Mladším klukům se líbily trochu jiné písničky než třeba mě, ale vždycky jsme se na tom výběru nějak dohodli. Baví nás to hlavně tehdy, když to baví lidi. Kolikrát se stalo, že jsme nazkoušeli věci, které bych řekl, že úplně nesedli a nechytli se a museli jsme je vyřadit. Někdo prý dokonce říkal, že se mu písničky od Kabátů líbí víc od nás, ale to hlavně asi proto, že koncert naživo má úplně jinou energii než studiová nahrávka.

Matěj Komár a František Šedivý

Luboš Kylar

Jak a kdy se stalo, že se ve sklepení radnice objevilo peklo?

Ted' si přesně nevzpomínám, ale někdy v roce 2007 jsme společně s Pavlem Hurdálkem přišli s myšlenkou, že by se mohlo ve sklepě radnice to peklo udělat. To byl tedy takový testovací ročník, jestli se to uchytlí, a uchytilo.

Přípravy jsme potom řešili s celou naší partou spolu s podporou města. Pamatuji si, že ve sklepě byla dříve uskladněná jablka, tak jsme našli i jiné využití. Ještě před tím, než se udělalo to peklo, jsme jako Mikuláš, čert a anděl obcházeli Stárkov dům po domu.

Co je povinnou výbavou každého Lucifera?

Hlavní je plášť, který dá Luciferovi celkový vzhled, o nic méně důležitá je taky maska, která budí hrůzu, a v neposlední řadě velká a obsáhlá kniha se jmény všech hříšníků.

Co je to vlastně za knihu?

Je to kniha původem z kostela, která už tenkrát byla na radnici. Protože byla velká a stará, přímo se do prostředí pekla hodila. Hezky doplňuje tu atmosféru.

Zlobí děti pořád stejně?

Přijde mi, že se nic nezměnilo a zlobí pořád stejně. Některé se čertů bojí víc, některé míň a některé ani na čerty vůbec nevěří. Myslím, že stejné je to s Mikulášem a anděly. Ale jsou případy, kdy se děti bojí hodně a utečou.

Jakých dalších akcí se účastní skupina lidí, kteří se podílejí na pekle?

Naše parta je známá jako tzv. Tůňka, kde jsme se s našimi rodinami scházeli, opékali a pořádali různé oslavy. Ted' už se nescházíme tak často jako dřív - vlastně jsme kdysi chodívali (před rokem 2012, pozn. redakce) i jako Tři králové. Nejdříve jsme chodili pro zábavu, lidé se na to každým rokem víc a víc těšili a tak jsme z toho udělali tradici. Doprovázely nás i různé hudební nástroje jako třeba akordeon. Po čase jsme se rozhodli ale soustředit hlavně na už zmíněné peklo.

Účastníme se spolu s Pernicovými a Kleprlíkovými taky Katovské třicítky, především na kontrolních stanovištích na trase. Chodíme i na karnevaly a na stavění hranice před Čarodějnicemi.

Matěj Komár

SPOLKY

Divadelní soubor Medvěd Stárvov

Na přelomu roku jsme s naším divadlem stihli realizovat několik akcí. Koncem listopadu jsme při rozsvěcení vánočního stromu, které se, doufáme, stane taky novou stárkovskou tradicí, se hráli „Mrázika po Stárvovsku“. O týden později proběhlo i tradiční peklo ve sklepení radnice a Mikuláš s anděly zavítal mezi děti, které přišli do kina. Dva dny před Štědrým dnem jsme díky vám opět zažili krásnou vánoční atmosféru na akci Betlémské světlo pro Stárvov, která se konala v Kosteletě sv. Josefa Pěstouna. Po Novém roce jsme jako Tři králové a jejich družina se zpěvem obešli Bystré, Chlívce, Horní Dřevič a Vápenku.

Změny v plánech

Letošní sezónu jsme měli naplánovaných několik věcí, které bohužel musíme kvůli koronaviru odložit. Přestali jsme nacvičovat novou divadelní hru „Muži v offsidu“. Její premiéra se odkládá pravděpodobně až na jaro 2021. Na konci dubna se kvůli omezením nekonaly ani tradiční stárvovské čarodějnice, na které jsme měli v plánu přichystat další pohádku. Líbil se nám totiž formát z minulého roku, kdy jsme v přírodním areálu horního hřiště se hráli Sněhurku. Už se ale opět scházíme a na nejbližší veřejnou akci ve Stárvově něco nachystáme.

František Šedivý

TJ Sokol Stárvov

„GAMBRINUS KOPEME ZA FOTBAL“

Gambrinus Kopeme za fotbal je unikátní projekt zřízený pro účel podpory fotbalových klubů v České republice působící v krajských či okresních fotbalových soutěžích.

Účastníci Projektu mohou v hlavní ročníkové soutěži a speciálně vyhlášených měsíčních soutěžích získat množství cen, zejména exkluzivní fotbalové zážitky, finanční příspěvky určené k investici do zázemí klubových areálů, fotbalové vybavení nebo pивní produkty Gambrinus. Garantem projektu Gambrinus Kopeme za fotbal („Projekt“) je Plzeňský Prazdroj, a.s. a organizátorem Projektu je společnost STES a.s. Projektu se může účastnit každý fotbalový tým v kategorii mužů oficiálně působící v soutěžích organizovaných pod hlavičkou FAČR, a to od nejnižší soutěže (IV. třída) po krajský přebor.

Projekt má již skoro 10-ti letou historii a TJ Sokol Stárvov, z.s. se zapojil cca před 2 lety, kdy se dokončovala rekonstrukce kantine a řešil se i dodavatel piva. V té době jsem narazil na tuto unikátní soutěž, kterou společnost Plzeňský Prazdroj podporuje amatérské fotbalové kluby napříč celou ČR. V rámci projektu jednotlivé kluby sbírají body do celkové tabulky hodnocení a to za sportovní část, tedy body nasbírané za vítězství, remízy a vstřelené branky a za pивní část, kdy kluby sbírají body za odebrané sudy pив Gambrinus. Je to tedy spojení sportovní i mimosportovní činnosti klubů, v čemž je tato soutěž naprosto jedinečná. Zde je několik statistických čísel, kde jasně uvidíte význam-

nou podporu, o které píší: v poslední proběhlé a uzavřené sezóně 2018/2019 byly rozděleny následující odměny: zapojeno bylo 783 klubů, ve finančních příspěvcích na vylepšení klubového zázemí bylo rozděleno celkem 2.405.000 Kč, 3 týmy dostaly zájezd pro celý tým na bundesligu, 3 týmy dostaly 3-denní tréninkový kemp se špičkovým trenérem naší nejvyšší ligy, bylo mezi týmy rozděleno 343 l sudů pив, ve startovacích balíčcích bylo rozděleno týmům sady dresů a míčů Puma v celkové hodnotě 3.720.000 Kč.

Dne 22. 2. 2020 proběhl v místní „Music Arena Kino Stárvov“ tradiční již 64. Sportovní karneval, který pořádá náš místní spolek TJ Sokol Stárvov, z.s.. Masek bylo jako každý rok mnoho, různých i hrůzných, hezkých i ošklivých, ale každopádně se všichni skvěle pobavili až do ranních hodin. Karneval navštívilo cca 150 lidí z blízkého i vzdálenějšího okolí a příjemnou atmosféru dotvářelo hudební uskupení Melodik Music. Tradice se ale musí porušovat a proto byl tento ročník něčím výjimečný. A to tím, že nás navštívil televizní štáb ze serveru „Aktuálně.cz“ a celý průběh karnevalu bedlivě okem kamery sledoval, což se v předchozích 63 letech nikdy neodehrálo. Z celého večera bude pořízen dokument, který zmapuje obecně řečeno fotbalové dění v našem malém městě a stane se prvním dílem z celého seriálu, který bude průběžně mapovat dění kolem vesnického fotbalu obecně. Tuto pozornost jsme si zasloužili především tím, že v současné době náš klub nachází z 969 registrovaných týmů střídavě na předních příčkách celorepublikové soutěže „Kopeme za fotbal“, což je naprostý unikát a jsme na to patřičně hrdí. Této skutečnosti si nedávno právě všiml organizátor soutěže „Gambrinus“ a proto k nám TV štáb za účelem natočení dokumentu vyslal.

Natáčení dokumentu probíhalo průběžně celé odpoledne na náměstí rozhovorem s panem starostou, dále pak natáčením tréninku na našem hřišti, rozhovory v místní

klubovně a celé natáčení bylo právě zakončeno 64. Sportovním karnevalem. Na výsledek, který bude prezentovat nejen fotbal ve Stárvově, ale určitě i celé naše krásné městečko, se moc těšíme a budeme Vás o tom informovat na našich FB stránkách, případně na presentačních kanálech města Stárvova.

Za TJ Sokol Stárvov, předseda spolku – Luboš Gorgan

ROZHOVOR

Lidé, kteří tu žijí s námi:

Renáta Venclíková (*1974)

Dlouho pracovala jako zdravotní sestra v červenokosteleckém Hospicu, zkušenosti má ale z více zdravotnických zařízení a oborů. Vyzkoušela si také práci v Saudské Arábii, konkrétně v královské nemocnici v Rijádu. Cestovala po jižní Americe, kde navštívila Kolumbii a Ekvádor. V současné době pracuje v porodnici Fakultní nemocnice Hradec Králové.

Jaké máš vzpomínky na dětství?

Narodila jsem se na Slovensku ve Skalici. Potom jsme se s rodinou různě stěhovali, a to hlavně po horských střediscích. Chvilí jsme bydleli v Tatrách v Tatranských Zruboch, na Dolní Moravě u Králíků, v Peci pod Sněžkou a potom tady na Studnicích u Jívky. Myslím, že právě tam to bylo nejkrásnější dětství, i když to bylo dva kilometry na autobus. Ve Stárkově pak žijeme od mých dvanácti let. Od dětství vnímám lásku k přírodě, žili jsme na krás-

ných místech tehdy ještě Československa. Jsem vděčná, že žiji v takové krásné krajině. I v okolí Stárkova je nádherná, malebná příroda.

V těch dvanácti letech už jsi začala navštěvovat školu ve Stárkově?

Nastoupila jsem do sedmé třídy, takže jsem tady na základní školu chodila dva roky. V ročníku jsem byla třeba s Luděkem Hánou, Janou Kopeckou, Monikou Fridrichovou a taky s Terezkou Miewaldovou nebo Lubošem Gorgánem. Jeden rok jsem pak navštěvovala střední odbornou školu technického typu v Hronově, ale pak se mi splnil sen a nastoupila jsem na zdravotní školu v Náchodě. Od té doby jsem se učila být zdravotní sestrou a později tohle povolání naplňovat. Jsem hrdá na to být zdravotní sestrou. Vážím si všech zdravotníků. Je to velký dar starat se o potřebné a nemocné, i když to bývá někdy velmi náročné.

Práce zdravotní sestřičky byl už tvůj dětský sen?

Ano, už odmalinka jsem chtěla být zdravotní sestřičkou. Jako malá jsem si zkoušela mundur zdravotní sestry mojí kmotřičky a hluboce jsem k ní vzhlížela. Už jako malé děvčátko jsem svojí mamince vyprávěla o tom, jak smýšlím o zrození a smrti a o uváhách samotného bytí tady na zemi. Nikdy by mě nenapadlo, že právě tyto dvě oblasti budou terčem mého největšího zájmu nejen v profe-

sionální oblasti mého života. A právě smrt a narození jsem potkávala i při práci ve zdravotnictví – konec života jsem se snažila ulehčit lidem v Hospicu v Červeném Kostelci a teď zase pracuji v porodnici hradecké nemocnice.

Čemu všemu ses ve zdravotnictví věnovala?

Prošla jsem několika místy zdravotnického systému a jsem za to poznání velmi vděčná. Pracovala jsem jako zdravotní sestra v nemocnici na odděleních spíše chirurgického řádu, ale také jsem dlouho sloužila a zároveň přijímala dary o životě a smrti v kosteleckém Hospicu. Zkušenosti jsem pak sbírala v kamenném i v domácím hospici – to spočívá v návštěvách nemocných přímo u nich doma. Také jsem se asi na dva roky ocitla ve školství, když jsem učila studenty na střední odborné škole. I to mě velmi naplňovalo, když jsem dostávala zpětnou vazbu od studentů, že není důležité učit jen teorii faktu, ale tak psychologicko-socio spirituální souvztažnosti nemocí a především ohled k nemocným na ryze bazálním lidském přístupu. To, že pohazení a pozornost bývá často mocnější lék než celý farmakologický průmysl.

Stále jsem měla tendenci pracovat mnoho a stále, dnes už vím, že není potřeba mít 3 až 4 zaměstnání, ale že je důležité mít čas i na osobní životní radosti. Ale vždy budu vděčná za všechny moje cesty poznání, i když to bylo mnohdy velmi náročné a vyčerpávající. Měla jsem stále potřebu někomu a někde pomáhat, i dnes vím, že je to správné, ale jen v opravdové vnitřní radosti a lásce, sebe přijetí, z míru a z klidu. Jedině tak je možné skutečně pomáhat a být na blízku potřebným.

Ty ses jako zdravotní sestra vypravila i do Saudské Arábie. Jak tě to napadlo?

Přes známé jsem se dozvěděla o téhle možnosti, která nabízí mnohem vyšší výdělků. Zároveň jsem ale potřebovala v tu chvíli být sama se sebou, tak jsem to brala i jako takovou cestu poznání. Předcházela tomu ale náročná příprava, hlavně jazyková, musela jsem získat nějaké zkoušky a certifikáty z angličtiny a je s tím spojena i velká byrokracie.

V jakém typu zařízení jsi tam pracovala?

Byla to jedna z královských nemocnic v hlavním městě Rijádu. Na oddělení, kde jsem pracovala, leželi pacienti před a po transplantacích jater a ledvin, ale také tam byli pacienti jiného spektra, například onkologičtí, hematologičtí nebo ORL pacienti. Byla to pro mne velká pracovní zkušenost, ale také osobní. Tam je prostě jiný svět, a kdo to neprožije osobně, je to těžké pochopit pouze z povídání.

Vy jste žily v nějakém uzavřeném komplexu?

Ano, my jsme byly v naprostém bezpečí. Vyrážely jsme i na různé výlety do pouště. Ovšem i na cestu do města bylo třeba vyrážet s vlastním řidičem. Na tržnici nám nedoporučovali chodit po setmění, protože spousta Evropanek se tam v tu pozdější denní dobu už v minulosti ztratila. Navíc

ROZHOVOR

v Saudské Arábii funguje i tzv. náboženská policie – ta chodí po městě a kontroluje, jestli třeba někdo nechodí nezahalen. Ale potkávaly jsme i hodně dobrosrdečných, obyčejných lidí, kteří nám pomohli. Cítila jsem tu práci tam jako jakousi misi.

Co všechno jsi v téhle zemi ještě prožila?

Za tu cestu jsem velmi vděčná, protože se těžko popisuje,

jak jsem vnímala místní dění a život muslimů v tak ortodoxní arabské zemi jako je Saudská Arábie. Prožila jsem velké příběhy s arabskými pacienty a jejich rodinami, často mi tekly slzy dojetí z blízkosti pacientů a také z důvodů smutných osudů jednotlivců i rodin. Co mě velmi překvapilo, byla velká sounáležitost v rodině muslimů, rodina je vždy na prvním místě a stále se všude doprovázejí.

Bohužel i stinné stránky jsem vnímala po celou dobu mého pobytu. Teď myslím obzvláště ženskou nerovnoprávnost a nerovný vztah mezi mužem a ženou, který často nebyl naplňován hlubokou láskou a úctou. Většina manželství je dlouhodobě uzavírána na bázi domluvy cizích lidí, a ne na svobodném rozhodnutí partnerů. Zakrývání ženské krásy a síly do černého a neviditelného závoje bylo pro mě velkým uvědoměním radosti z vlastního ženství a svobody, kterou jako evropská žena přirozeně mám. A tak jsem vděčná, v jaké zemi žiji, v jaké hojnosti, blahobytu a lásce.

Jaké bylo se potom vrátit zpátky do Čech?

Když jsem se vrátila z daleké země, musela jsem být několik týdnů doma v samotě a přemýšlet o svém životě, o tom, co je moje poslání. Volba jít pracovat na novorozenecké oddělení bylo rozhodnutí mého srdce, nikoliv rozumu. A tak teď pečuji o maminky po porodu a právě narozená děťátka. Je to pro mě velký dar a požehnání, starat se o děti, které přicházejí na tento svět a provázet je v prvních hodinách a dnech jejich života.

Když se vrátíme k Hospiciu, ve kterém lidé tu životní cestu ukončují a k porodnici, kde se děti rodí, není to velký kontrast, úplně jiný typ práce?

Když se zamyslím po 25 letech, co zdravotní sestru dělám, musím říct, že ty největší dary jsem obdržela v hospici v péči o umírající pacienty a taky nyní v porodnici. Jsou to oblasti začátku a konce života. Když přichází ten silný okamžik narození dítěte, ten nejsilnější a nejmocnější, který se dá tady prožít, tak i na konci života přichází stejně mocný,

milosrdný okamžik smrti. Věřím a doufám v to, že tyto dvě oblasti zdravotnictví se budou stále ubírat tím správným směrem - směrem k větší blízkosti a přirozenosti - aby se z těchto okamžiků zrození a smrti, staly chvíle posvátné a nezapomenutelné. Mnohé kolem nás se mění a také my všichni se rozvzpomínáme na to, že vše má vycházet z přirozenosti, z úcty a naslouchání vlastnímu tělu i duši. Jen tak můžeme cítit, co je skutečně správné. V péči o umírající pacienty jsem našla radost ze samotného života a to, že všechno je v pořádku tak, jak je, a že vše je správné. Že nikdy nic nekončí a nikdy nic nezačíná, že je to stále stejný příběh a my můžeme kráčet životem beze strachu. Díky své zkušenosti si myslím, že se skutečně bát nemusíme, protože samotná smrt, odchod z fyzického těla, je milosrdná a požehnaná. Umírající pacienti mě naučili dívat se na život jako na radostnou hru, uvědomila jsem si skutečné hodnoty a radost ze samotného života a také důležitost přinést na tento svět esenci svého jedinečného životního záměru. Myslím, že každý sem přišel se svým jedinečným zadáním a úkolem a tou největší radostí života je tento záměr nalézt a naplnit.

Jaké je tvé nejoblíbenější místo ve Stárkově?

Až za poslední roky si uvědomuji, jak jsem strašně šťastná, že bydlím právě tady. Každé místo kam tady zajdu, každý kousek lesa nebo louky je pro mě nesmírně důležitý. Ale to úplně nejoblíbenější místo je strom s houpačkou nad Vysokým kamenem, když se jde na Velké Petrovice.

Podnikla bys ještě ráda nějaké zahraniční cesty?

Chci se podívat ještě na mnoho míst. Absolvovala jsem v minulosti velkou cestu po jižní Americe, což pro mě bylo velikým poznáním. To byla Kolumbie a Ekvádor, kde jsme hodně času trávili s Indiány. Ještě bych ráda navštívila Mexiko a Brazílii. Rozhodně ale chci být sama sebou, ve vnitřní radosti, umět odpočívat a dělat to, co mě skutečně činí šťastnou. Je pro mě důležité předávat radost a lásku, tak jak ji cítím a vidím. Jsem nesmírně vděčná za svoji nádhernou rodinu, za svého syna a maminku a za to jak se vzájemně obdarováváme.

Děkuji za rozhovor.

František Šedivý

MAS STOLOVÉ HORY

Rok 2019 v MAS Stolové hory

Finanční injekce pro 44 projektů!

Dovolte, abychom se, i když je rok 2020 v polovině, ještě ohlédli za tím, co se v uplynulém roce událo v Místní akční skupině (MAS) Stolové hory. Stále jsme spolek, který s radostí podporuje a rozvíjí regiony Hronovska, Policka a město Náchod. Pro někoho možná pouhá fráze, pro nás byl však rok s devítkou na konci velmi důležitý. Co jsme tedy pro rozvoj oblasti Stolových hor stihli v roce 2019 udělat?

Celkem se podařilo vyhlásit rekordních 14 výzev k předkládání žádostí, a to v oblastech zemědělství, lesnictví, životního prostředí, zaměstnanosti, sociálních služeb, dopravní infrastruktury, vzdělávání nebo hasičské techniky. A dohromady MAS v předešlém roce schválila přidělení dotace pro 44 projektů. Jen finanční podpora pro drobné podnikatele včetně zemědělců čítá 15 úspěšných žádostí. V Náchodě a mezi Velkým Poříčím a Hronovem byly vybudovány krásné naučné stezky, na které MAS poskytla stoprocentní dotaci. Také na Bezděkově v minulém roce úspěšně dokončili rekonstrukci fasády kostela. Kromě toho pokračují víceleté projekty – například příměstské tábory v Polici nad Metují nebo Náchodě. V letošním roce se navíc rozhodne o schválení projektů v dalších minimálně 6 výzvách.

To však není zdaleka všechno z naší činnosti. Uspořádání pracovní snídaně pro zástupce obcí byl stěžejní bod jara, na kterém došlo k představení plánovaných výzev. Díky tomu mohla vedení vašich obcí v předstihu připravit projekty, na které si u nás následně žádali o dotaci. Dále jsme se podíleli na druhém ročníku Farmářského filmového léta v Bělém nebo na workshopu pro děti a dospělé Pojďme si hrát a počítat pořádané v areálu Děčka Náchod. Nadále pokračujeme v podpoře předškolního, základního a neformálního vzdělávání na Náchodsku. Jedná se především o semináře a workshopy pro pracovníky ve vzdělávání. Kromě toho jsme v průběhu září spolupřáteli velkou konferenci zaměřenou také na rozvoj vzdělávání, která se uskutečnila v broumovském klášteře. Poprvé jsme se zapojili do Týdne vzdělávání dospělých pod patronací Úřadu práce v Náchodě, a to formou programu s názvem „Jen nápad nestačí“. Zájemcům bylo ukázáno, co je potřeba, aby se z nápadu zrodil konkrétní projekt. Zaměřili jsme se více i na problematiku kyberšikany. V této oblasti jsme pořádali jednak semináře pro učitele základních i středních škol, interaktivní divadla pro žáky a studenty a v neposlední řadě přednášky pro rodiče a veřejnost. Naši snahou bylo upozornit na tento doposud trochu skrytý problém co nejširší spektrum obyvatel a ukázat jim možnosti prevence kyberšikany.

V neposlední řadě jsme se vloni rozhodli podpořit aktivní lidi a organizace při pořádání kulturních nebo sportovních aktivit. Nakonec bylo vybráno hned 11 akcí, z nichž některé ještě neproběhly a můžete se na ně těšit v prvním čtvrtletí letošního roku. Jedná se o Festival Jeden svět v Polici nad Metují, Středeční pohár organizovaný SKI Police nad Metují, Bezděkovský biatlon a stále je možné navštívit naučnou stezku „Hronov pěšky“. Na podzim se za našeho přispění konal například Lampionový průvod na sv. Martina v Polici nad Metují, Historická ukázka vojenského spolku T-S 20 Pláň z Jižní Francie roku 1944 ve Stárkově nebo Zimní táboření na Hvězdě.

Pro více informací o našich aktivitách navštivte naše webové stránky www.mas-stolovehory.cz nebo sledujte náš facebook.

Anebo se za námi stavte na lahodnou kávu v naší kanceláři ve Velkém Poříčí ve 2. patře úřadu městyse. Neboť i letos podporujeme spolky, obce a lidi, kterým není veřejný a kulturní život lhostejný. Společně chceme, aby se nám žilo v MAS Stolové hory dobře, neboť je to místo, kde jsme doma.

Mirka Soldánová

Podpora živnostníkům v MAS Stolové hory

Nakupujete od sousedů?

Poslední měsíce nás naučily, že je rozumné spoléhat v některých ohledech sami na sebe. Nakupujeme od sousedů pečivo, mléčné výrobky nebo med. Chodíme do místních restaurací. Navštívíme regionální muzea. Nakupujeme dárky od lokálních výrobců, řemeslníků, zemědělců nebo poskytovatelů služeb. Pozvěme známé k nám do regionu do letní dovolené.

Místní akční skupina Stolové hory se zapojila do celorepublikové kampaně na podporu malých živnostníků na venkově. Přehledné webové stránky poskytují prostor pro prezentaci kvalitních výrobků a služeb. Můžete je využít nejen při každodenních nákupech v okolí vašeho bydliště, ale i pokud se chystáte na dovolenou v tuzemsku.

Zapojené živnostníky nebo firmy najdete na adrese:

www.regionysobe.cz/mas-stolovehory prostor pro propagaci jsme jim také rádi poskytli na facebooku MAS Stolové hory nebo webu www.mas-stolovehory.cz. Pokud si myslíte, že by na mapě měl být někdo z vašeho okolí, kdo vyrábí kvalitní výrobky nebo poskytuje kvalitní služby, napište nám prosím na adresu: hauschke.masstolovehory@gmail.com. Stejně tak, pokud byste chtěli prezentovat vaše podnikání.

Věříme, že společně s vámi podpoříme lokální ekonomiku a tím posílíme soběstačnost a stabilitu našeho regionu. I malými kroky tomu můžeme jít společně naproti.

Pomáháme malým živnostníkům i dotacemi

MAS Stolové hory nabízí drobným podnikatelům v regionu nejen propagaci jejich činnosti, ale také dotační podporu pro jejich rozvoj.

Můžeme podpořit podnikání v různých oblastech, jako jsou elektroinstalační a instalátérské práce, výroba nábytku, nápojů, potravinářských a cukrářských výrobků, stavebnictví, velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel, ubytování, stravování a pohostinství, činnosti cestovních kanceláří a agentur, administrativní a kancelářské činnosti nebo opravy počítačů. Pokud chcete rozvíjet své podnikání například formou modernizace provozovny, kanceláře nebo malého penzionu či si pořídit stroje nebo technologie, tak je tato nabídka určena právě vám. Dotace pro vaše projekty činí 45 % z ceny celého projektu. Zároveň vybereme nejlepší projektové záměry z oblasti zemědělství a lesnictví. Výzva pro předkládání projektových záměrů, která zahrnuje jak podnikání, tak lesnictví a zemědělství bude ukončena v polovině srpna. V rámci této výzvy přerozdělíme téměř 4 miliony korun. Pokud máte zájem o bližší informace podívejte se na www.mas-stolovehory.cz, kde v sekci Dotace pro žadatele - PRV naleznete více. Nebo kontaktujte Mirku Soldánovou (soldanova.masstolovehory@gmail.com), která vám poskytne pomocnou ruku při konzultaci záměru i samotném podávání žádosti.

Mirka Soldánová

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA STÁRKOV

Mateřská škola

Ohlédnutí za uplynulým školním rokem

První čtyři měsíce školního roku patřily v naší mateřské škole nejen k seznamování s novými kamarády, poznáváním a sledováním měnící se přírody, ale také přípravě na adventní, vánoční čas.

Ještě než začal advent, do naší mateřské školy zavítal Mikuláš s čertem. Děti byly velice statečné a šikovné, recitovaly básničky čertíkovi ... a ti co měly trošičku strach ... ti zpívaly společně s paní učitelkou. Za odvahu, kterou děti předvedly, byly od Mikuláše odměněny balíčkem. Letos měl čert opět smůlu, ze školky odešel s prázdným pytle. Adventní čas jsme vyplnili kreslením přání pro Ježíška. Děti se pilně učily vánoční koledy a říkanky. Společně jsme tvořili přáníčka a dárečky pro rodiče. Jako každý rok jsme chodili přát po Stárkově. Ani letos na nás Ježíšek nezapomněl a děti byly z bohaté nadílky nadšené a pro nás byly největší odměnou jiskřičky v jejich očích. Leden

byl ve znamení zimních radovánek. V únoru jsme stihli uspořádat pohádkový karneval a pětkrát jsme jeli plavat

do bazénu do Náchoda. V půlce března nám veškeré aktivity překazil Covid 19, nebo jak se ta „potvůrka“ přesně jmenuje. Školka se uzavřela na dlouhé dva měsíce. Ale my jsme nezháleli a čas jsme využili k dezinfekci veškerých hraček a k rekonstrukci třídy. Ve třídě jsme vyměnili lino, koberce a nábytek. O prázdninách nás čeká ještě malování ve školce a také ve školní jídelně. Tímto bych chtěla poděkovat zřizovateli a vedení školy za investice, které poskytují mateřské škole. Děti jsou z nové třídy nadšené! A není nic krásnějšího na světě než vidět rozzářená dětská očka.

S přáním klidného a pohodového léta za celý kolektiv mateřské školy Michaela Šrejberová.

ZŠ Stárkov

Žáci základní školy v listopadu vyráběli výrobky na vánoční jarmark, který proběhl těsně před adventem. Před vánočními svátky jsme ještě stihli Vánoční akademii. V novém

kalendářním roce nám nepřálo počasí – zima nepřišla, tak žáci jezdili alespoň bruslit a těšili se na jarní prázdniny.

Během nich nás celosvětová pandemie koronaviru dostala do nevídané situace, žáci nesměli do školy. Paní ředitelka

a celý pedagogický sbor sestavili pro každou třídu nouzový rozvrh, kdy se žáci setkávali se svými vyučujícími na Skypu. Další úkoly byly zadávány a odevzdávány systémem Google učebna nebo e-mailem. Někteří žáci se adaptovali rychle, jiným to trvalo déle, ale drtivá většina to zvládla.

Spousta návyků, které žáci získali, určitě využijeme i do budoucna. Například žáci, kteří jsou nemocní, by si mohli online doplňovat látku doma.

Pokud byste chtěli vidět, jak se žáci učili doma, můžete se už brzy podívat na fotografie ve výloze knihovny na náměstí.

Tak snad od září v budově základní školy, ne jen online.

Marek Šedivý

MALÉ STÁRKOVSKÉ ZAMYŠLENÍ

Má rodná Úpice je od Stárkova vzdušnou čarou jen asi deset kilometrů, ale je „za horami“ (Jestřebími). Přesto jsem od nejtělejšího dětství slyšel větu „Starkouská na mě šáhla“, když se někdo oklepal chladem. Když jsem začal „brát rozum“, dopátral jsem se zjištění, že ve Stárkově měli hrdelní právo, takže „starkouská“ byla vlastně smrtka. Ovšem ne ta přirozená.

Stárkov nepatřil k místům, kam by se chodilo nebo jezdilo na výlet. To spíše Skály – Bischofstein. Tam jsme jako skautíci po válce chodovali, to byl přitažlivý výletní cíl. Jiráskův román Skály patří k mým oblíbeným, epitaf Čertorejských z Čertorej, pobělohorských exulantů, je vsazen vzadu do zdi stárkovského kostela. Že se časem panství skalské přesunulo do Stárkova, to jsem zjistil rovněž až později, stejně i to, že se české osídlení zejména v 17. a 18. století germanizovalo. Ve Stárkově učili, byť ne dlouho, kolegové kamarádi Milan Matěna a Milan Jareš. Ten si později koupil ve Vápence chalupu, kolega Vojtěchovský ve Stárkově. A tak jsem toto historické městečko občas navštívil. A zjistil, že bývalo významnější než třeba Hronov. Ovšem jen do zprovoznění železnice. Stárkov doplatil na to, že zůstal stranou. Ale to je dnes svým způsobem i výhoda.

Někdy před čtyřiceti lety jsem si koupil knihu Kratochvilné děje z naší vlasti, ilustrovanou Cyrilem Boudou. Josef Kopta v ní zaznamenal a převyprávěl příběhy ze starých kronik i pověstí. S titulkem Mdlá šibenice je jedenáct řádek na straně 262 věnováno Stárkovu: „Stárkov bývalo „městečko s popravou“, jak byla zvána místa, která měla právo na vlastního kata s celým zařízením. Měli tam šibenici i špalek a různé byly příčiny, které rozhodovaly, jak který provinilec sejde ze světa. Skutečnost, že i na pouhý pych byl trest smrti, sama ukazuje na krutost těch časů. Podle starkovských knih smolných L. P. 1573 dostalo se milosti Kašparu Švarcovi, který lapal ryby v potocích a zasloužil oběšení. Přece jen tedy mohl někdo tenkrát dostat milost? Mohl. Byla to však milost dočista jiná, nežli jak ji známe my. Kašpar Švarc z milosti nebyl oběšen, nýbrž „byl jenom dán mistru popravčímu pod meč z příčin, že jest šibenice mdlá a tento zločinec velmi těžek jest.“ To zřejmě zaujalo spisovatele Koptu, když sbíral a přebíral materiály pro svou knihu. Rok 1573 je ovšem uváděn jako datum povýšení Stárkova na město.

Když sedávám za synovou chalupou, poslední v Horním Dřevíči, a dívám se na tekoucí potok, uklidňuje mě to a vnuká myšlenky. Jak dlouho trvalo té vodě, než vymlela to krásné údolí, než se dobrala do dnešních břehů? Počítat v milionech let neumím. Ale nasloučím vodě a vzpomenu si, jak Karel Čapek v Pohádce vodnické pojmenoval zvuky vody. Vypráví, že voda

byla původně němá a jak se stalo, že už němá není, že „zvoní, cinká, ševlí a šeptá, zurčí a bublá, šplouná, šumí, hučí, ropotá, úpí a kvílí, burácí, řve, ječí a hřímá, sténá a vzdychá a směje se, hraje jako na stříbrnou harfu, klokotá jako balalajka, zpívá jako varhany, duje jako lesní roh a hovoří jako člověk v radosti nebo v žalu.“ (Karel Čapek: Devatero pohádek..., Státní nakladatelství dětské knihy, Praha 1959, s. 113) Bohatství češtiny, které tu Čapek prokazuje, bychom asi těžko sami „dali dohromady“. V jakém kontrastu to je s dnešním ochuzováním jazyka.

Člověk do tohoto krásného, ale tehdy jistě divokého údolí přišel asi někdy před necelým tisícem let. Jméno potoka Dřevíč se vyskytuje prvně v listině z r. 1213 vymezující hranice panství polického benediktinského kláštera proti panství náchodskému, v kontextu „fluvii nomine Drivik“ (Codex diplomaticus II, 400), později (1229) se vyskytuje ve tvaru Driwicz. Jako místní jméno až r. 1390 ve tvaru Drzyewicz, r. 1406 Drzewicz. Ty varianty nepřekvapují, způsob psaní nebyl nijak kodifikován. Před osmi sty lety měl tedy potok už jméno. To vzniklo zřejmě ze slova dřevo, které tehdy znamenalo strom, tedy potok tekoucí mezi stromy. Že „dřevo“ znamenalo strom, dokládá mj. text raně středověké písně „Dřievo sě listem odievá, slaviček v kěrku spievá...“. Nejde tedy o „Dřevíkův potok“, jak se někteří domnívají. To by také tvar slova byl v latinském textu jiný. Vznikající osada převzala jméno potoka. Počáteční osídlení bylo zřejmě v jeho dolní části, poblíž soutoku s Metují. Postupovalo pak proti proudu toku ke Stárkovu. Ten jako sídlo panství, byť nevelkého, se rozvíjel od počátku jako městečko s centrálním náměstím. Městečko vzkvétající, což dokládá i kostel s krásnou historickou dřevěnou farou. A konečně i plastiky v obci, zejména obnovená křížová cesta. - Jeden známý, s nímž jsem tam šel, mi dal najevo, že „náboženství moc nemusí“.

Tak jsem se mu snažil vysvětlit, že je to symbol obecný, symbol běžného lidského života. Každý z nás prožíváme někdy těžká období, kdy dny nejsou procházkou sadem, kdy narážíme na nepochopení, trpíme ztrátou blízkého, nemocí apod. Kdy „neseme svůj kříž“. A uvítáme, pomůže-li nám někdo ten kříž nést, nadlehčit, podá-li nám třeba jen onu roušku na setření krve a potu... Snad pochopil.

Stárkov s okolím má své krásy, má co nabídnout k vnímání očima i k přemýšlení.

Aleš Fetters

HISTORIE

Rozvoj Stárkova do příchodu Čertorejských z Čertorej - část I.

Život Stárkova ovlivnil na počátku 16. st. především veřejný a politický život jeho nového majitele. Kníže Bartoloměj Minstrberský se stejně jako jeho dědeček rozhodl zasáhnout do problémů, které tehdy trápily české království. Jednalo se o spor mezi šlechtou a městy.

Když byl r. 1485 uzavřen náboženský smír v Kutné Hoře, skončilo tím, alespoň na nějaký čas, období rozepří mezi katolíky a kališníky. Tím se však otevřel prostor pro nový konflikt mezi dvěma jinými skupinami společnosti, které až do té doby spolu úzce spolupracovaly v rámci konfesí. Boj o převahu v zemi a rozhodující vliv na její řízení mezi šlechtou a městy vypukl nyní v plné síle. Když byla r. 1500 vydána jakási „ústava“ pod názvem Vladislavské zřízení zemské, znamenalo to první jasné vítězství šlechty. Té se totiž podařilo do nového zemského zákoníku prosadit dva články, které znamenaly jasné omezení politické moci městského stavu. Jeden popíral platnost hlasu měst na zemském sněmu a druhý dával zemskému soudu možnost zasahovat i do záležitostí, které až doposud spadaly pod jurisdikci soudů městských. Představitelům měst nepomohl ani protest zasláný králi Vladislavovi. Navíc se r. 1508 stal nejvyšším purkrabím a tím pádem i neomezeným vládcem Čech Zdeněk Lev z Rožmitálu, stojící v čele mocné panské skupiny.(1.)

Bylo jen otázkou času, kdy se města doopravdy vzbouří. Stalo se tak r. 1513, kdy do hry vstoupil i kníže Bartoloměj. Toho roku vytvořila města politicko-branný spolek a za svého spojence si vybrala právě minstrberského knížete. Kníže byl nejspíše velmi schopný a odvážný politik. O jeho charakteru se můžeme dočíst i toto: „Kníže ten, pán bystrého rozumu, pevné a odhodlané vůle a výmluvný, byl na ten čas osobou ve všech zemích Českých dobře známou, neb vzdálen jsa vši neupřímnosti, všeho pokrytství...“(2.)

Kníže s městy uzavřel dne 20. června 1513 smlouvu, ve které se obě strany dohodly na vzájemné podpoře. Bartoloměj slíbil, že v případě válečného konfliktu stane v čele vojska, města se na druhé straně zavázala chránit knížete a jeho majetek, jestliže bude městský stav zastupovat při jednání s panovníkem. Smlouva byla uzavřena na dobu deseti let a kníže měl každý rok od měst dostávat 1000 kop míšeňských pro náklady spojené se svou politickou činností. Smlouva měla zůstat pro nezúčastněné tajemstvím, avšak v českém království se jen málokdy podařilo něco utajit.

Když se o této smlouvě dozvěděli přední šlechtici v zemi, snažili se pomocí výhodných nabídek získat Bartoloměje na svou stranu. Jak však už bylo řečeno, kníže byl člověk přímý, který vždy dodržel své slovo, a vypovězení smlouvy s městy by se pro něj rovnalo ztrátě cti. Proto šlechta musela najít jiný způsob, jak by Bartoloměje donutila, aby se zřekl svého spolenectví s městy.

Ani Bartoloměj nebyl svatý a také v jeho životě se našly skutečnosti, které se daly využít k jakémusi „vydírání“. Jednou takovou skutečností byly rozepře a konflikty, které měl kníže už delší dobu se slezskými městy. A právě tohoto využili čeští páni.

Vše začal jeden z knížecích družníků Zikmund Kaufunk, který patrně bez vědomí svého pána napadl v noci z 28. na 29. července 1513 okolí města Svídnice a vypálil a vydrancoval zde několik vesnic. Hned dalšího dne, 30. července, se vydal nejvyšší slezský hejtman kníže Bedřich Lehnický spolu se zástupci jednotlivých slezských měst k vedení zemských úřadů do Prahy se žádostí o pomoc. To byla samozřejmě voda na mlýn zájmů nepřátel minstrberského knížete. Ti začali prohlašovat, že není možné, aby ten, kdo se chová tak svévolně a nezákonně, mohl být zárukou řádného a zákonného vývoje ve své zemi.

Kníže Bartoloměj pochopil, že se musí ohradit proti takovéto nespravedlnosti, a jel očistit své jméno nejprve před zástupce jednotlivých stavů do Prahy a poté i ke králi do Budína. Nepřítomnosti knížete však opět využili jeho nepřátelé. Na polovinu srpna byl lehnickým knížetem svolán sjezd do Svídnice, kde se přítomní domluvili na vojenské výpravě proti minstrberskému knížeti a především proti jeho hradu Skály. Navíc se Slezané mohli spoléhat na svolení i slíbenou pomoc od nejvyššího purkrabího Zdeňka Lva z Rožmitálu. To, co se však dělo poté, se ze všeho nejvíce podobalo spíše frašce než vojenskému tažení. Dne 21. srpna sice Lehnický spolu s dvoutisícovým vojskem vyrazil směrem na hrad Skály, nicméně samotné obléhání hradu mezi 25. - 27. srpnem se rovnalo naprostému fiasku. Válečná děla dobytelných byla v takovém stavu, že „výstřely více porouchala sebe a svých, nežli hradeb Skalských.“(3.) Navíc se slezská armáda dověděla, že se z Čech na pomoc hradu blíží vojsko královských měst. Zanechala proto obléhání Skal a dříve než odtáhla, vydrancovala ještě v okolí hradu několik městeček a vesnic. Byl-li mezi nimi Stárkov, není známo. Když Skalští zjistili, že se jejich obléhatele vydávají na ústup, rozhodli se je pronásledovat a právě tehdy bylo nejvíce Slezanů zabito.

Tento incident se samozřejmě nemohl obejít bez reakce i na druhé straně, u spojenců knížete Minstrberského. Zpráva o obléhání hradu Skal slezskou armádou nejvíce pobouřila Pražany, kteří se již také chystali táhnout hradu na pomoc. Vojsko bylo připraveno vyrazit 30. srpna, to však již i do Prahy dorazila zpráva o ústupu Slezanů, takže chystaná bitva skončila dříve, než vůbec začala.

Mgr. Barbora Trenčanská
Muzeum Broumov

Poznámky k V. kapitole

1. Dějiny zemí Koruny české, I., Praha 1992, s. 210-211.
2. Sedláček, A.: Hradky, zámky a tvrze království českého, V., Praha 1887, s. 70.
3. Tamtéž.

A NAKONEC

Dopis hejtmana

Vážení spoluobčané,

v uplynulých týdnech jsme byli všichni vystaveni bezprecedentní zkoušce, jaká nemá v historii České republiky obdoby. Nikdo z nás neví, jak se v brzké budoucnosti situace vyvine, ale přeci jen je nyní trochu prostoru k vydechnutí a bilancování. Rád bych tento čas využil také k tomu, abych poděkoval všem, kteří se podíleli na zvládnutí epidemie, ať již jako příslušníci složek integrovaného záchranného systému, zdravotníci, pracovníci v sociálních službách, dobrovolníci nebo jako osoby ve vedení měst, obcí a institucí. Děkuji také všem prodavačkám, řidičům a dalším, díky kterým jsme mohli v minulých měsících fungovat alespoň trochu jako před vypuknutím epidemie. Děkuji vám všem za vstřícnost a součinnost s krajskou samosprávou, a především za obrovské nasazení a obětavost, jež jsou nezbytné k úspěšnému zvládnutí epidemie.

S úctou Jiří Štěpán

Olga Nováková končí

Letos po více než patnácti letech končí pracovní poměr Ing. Olga Nováková. Naše paní kolegyně pracovala na pozici referentky Městského úřadu Stárkov. Po celou dobu svého působení zajišťovala veškerou agendu na úseku daňové a finanční správy, agendu poplatků, mzdovou a personální agendu a činnosti spojené s výkonem státní správy a samosprávy. Její rodinný a kolegiální přístup přispěl k realizaci mnoha tradičních kulturních akcí. Je toho skutečně mnoho. Takže, milá Olino, za vše co jsi pro naše město udělala Ti za všechny kolegy, občany a přátele opravdu upřímně děkuji a přeji Ti hodně elánu v dalším životě. Samozřejmě Tě vždy rádi uvidíme a zavzpomínáme. Je určitě na co.

Za kolektiv pracovníků města starosta Petr Urban

Zásah jednotky požární ochrany města Stárkova

Dne 6.4.2020 v 8:33 vyjela JPO Stárkov k ohlášenému požáru rodinného domu do místní části obce Chlívce. Požár zasáhl střešku domu, který byl spojen hned s vedlejším objektem. Při příjezdu jednotky na místo události byl požár ve druhé fázi rozvoje. Za součinnosti s HZS stanicí Náchod, JSDH Červený Kostelec a JSDH Hronov, hasiči požár lokalizovali, museli však rozebrat část konstrukce, protože se zde objevovala další skrytá ohniska. Po 10. hodině ohlásil velitel zásahu likvidaci události a jednotky se začaly postupně vracet zpět na základny. Na místě události zůstala JPO Stárkov, která provedla vyklizení půdních prostor do přistavených kontejnerů a provedla provizorní opravu krovů se zakrytím poškozené části střechy. Nikdo z obyvatel domu nebyl při požáru zraněn, škoda, kterou požár způsobil, byla předběžně vyčíslena na 250 tisíc korun.

Při likvidaci škod požáru jednotka zpozorovala na nedalekém objektu hustý kouř a docházelo k vyšlehnutí plamenů z komínového tělesa. Velitel vyhlásil poplach, na místo znovu dorazila HZS stanice Náchod a spolu JPO Stárkov provedli odvětrání podkroví. Byl zjištěn požár sazí v komíně, pomocí kominického nářadí byly saze strženy a jednotka komín vyčistila. Při události nevznikla žádná škoda.

Byl to skutečně neobyčejný den pro JPO Stárkov, v historii jednotky nepamatujeme, že by jsme v jeden den zasahovali na dvou místech v tak těsné blízkosti. Proto apelujeme na majitelé objektů, aby nepodceňovali stav a údržbu spalinových cest.

Jan Bárta, Břetislav Pernica

Poděkování

Velice děkuji Vám všem, kteří jste se rozhodli pomoci v krizové situaci a to nabídkou nákupů seniorům nebo šitím a poskytnutím zdarma roušek potřebným. Dále děkuji společnostem FIMA PRÁDLO s.r.o., FROLEN, LINEX - EXPORT, s.r.o. a KÚS A SYN s.r.o. za rychlé dodání ochranných roušek během počátku krizového stavu.

Starosta